

Uvodnik v zbornik *Popravljanje jezika in besedil – učiteljska povratna informacija v šolski praksi*

Eva PORI

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Špela ARHAR HOLDT

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Strokovna monografija *Popravljanje jezika in besedil – učiteljska povratna informacija v šolski praksi* prinaša nabor prispevkov, ki so bili predstavljeni na enakoimenski strokovni konferenci 5. aprila 2023 v Ljubljani. Konferenco sta organizirali Fakulteta za upravo in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani pod okriljem raziskovalnega projekta *Empirična podlaga za digitalno podprt razvoj pisne jezikovne zmožnosti*, ki ga med leti 2021 in 2024 financira raziskovalna agencija ARIS (J7-3159).

Glavni namen konference je bil združiti strokovnjake, ki imajo izkušnje z vrednotenjem jezikovne produkcije učencev oz. dijakov na osnovnošolski in srednješolski ravni, in ustvariti prostor za izmenjavo znanja, idej in dobrih praks na področju podajanja povratne informacije pri razvoju jezikovnih zmožnosti. Udeleženci so imeli možnost prisluhniti številnim predavanjem in diskusijam, predstaviti svoje lastne raziskave in prakse, konferenca pa je nudila tudi priložnost za povezovanje in mreženje ter izmenjavo izkušenj in idej. V veliko veselje nam je bila povratna informacija, da so tovrstni dogodki za skupnost koristni in zelo zaželeni – žal pa še vedno (pre)redki.

O zanimanju za sodelovanje priča tudi bogata bera prispevkov: monografija vključuje dva povzetka plenarnih predavanj in 25

učiteljskih strokovnih prispevkov. Vsebinsko pokriva kar osem področij. V osredju je *ocenjevanje jezika*, denimo vprašanja, kaj in zakaj ocenjevati in česa ne, kako oblikovati kvalitetne in vzdržne kriterije ocenjevanja, kateri pristopi in strategije so primerni in kateri ne za določene namene, kakšna povratna informacija je zaželena, kvalitetna in učinkovita, s kakšnimi težavami in izzivi se učitelji pri ocenjevanju srečujejo, koliko časa namenijo temu delu ter kakšni so odzivi učencev. Pomembna povezana tema je *popravljanje in odpravljanje napak*, kjer je ključno vprašanje razvijanja besedilne zmožnosti z upoštevanjem žanrske raznolikosti, specifik popraviljanja pisnih in govornih besedil in širše jezik in stil.

Velika in med prispevki dobro zastopana je tema *formativno spremljanje* in vse, kar ta pristop pri razvoju pisnih zmožnosti lahko ponudi: izboljševanje učenja in razumevanja, didaktike poučevanja, dvig učnih dosežkov in kakovosti znanja, spremljavo individualnega napredka učenca, spremenjeno vlogo učitelja in učenca, samovrednotenje, medvrstniško vrednotenje. Ključno je tudi vprašanje posebne obravnave *učencev z učnimi primanjkljaji in nadarjenih učencev*, kjer prav tako stopijo v ospredje potreba po individualizaciji, posebni učni izzivi in primeri učinkovitih (ali tudi neželenih) pristopov. V luči povezovanja nas zanima *transfer znanja* – medpredmetni in medjezikovni, transfer med teorijo (pravila) in prakso (govor, pisanje), posebej pa so nas zanimali tudi *izzivi in izkušnje učiteljev nejezikovnih predmetov*. Zadnja tema, ki se v luči hitrega tehnološkega razvoja zdi posebej zanimiva tudi za nadaljnje dogodke, je *digitalna podprtost*: prednosti in pomanjkljivosti različnih (digitalnih) jezikovnih virov in orodij za različne namene ter želje in potrebe za nadaljnji razvoj področja.

Iskrena zahvala gre vsem avtoricam in avtorjem, ki so s svojim strokovnim znanjem in predanim delom prispevali k nastanku te monografije, kot tudi izvedbi živahne in zanimive konference. Prav tako izražamo hvaležnost recenzentkam in recenzentom za natančno branje in konstruktivna opozorila. Verjamemo, da bo monografija dragocen vir znanja in navdih za vse, ki se ukvarjajo s spodbujanjem razvoja jezikovnih kompetenc v slovenskih šolah, pa tudi za raziskovalno-razvojno skupnost. Prijazno vabljeni k branju!